

Werkgroep Architectuur

NOTULEN

15 JANUARI 2015

10:00 – 12:00 UUR

EZELVELDLAAN 59, 2611 RV DELFT

AANWEZIGEN	Gé van Toorenburg (Ministerie van I&M, voorzitter BISON), Tzvetan Stantchev (BISON, secretaris), Jan Tijmensens (BISON), Joost Boor (Transmis), Stefan de Konink (OpenGeo), Jens Jongenelen (Connexion), Thomas Walta (GOVI), Ron Braxhoofen (RET), Ale-Jan Algra (Connexion), Edwin Steenstra (9292ov), Henk Schuurman (HTM).
AFWEZIGEN	Mark ten Brummelhuis (Keypoint), Harrie van den Broek (Veolia), Johan Booy (Arriva), Marit Stoel (9292), Maarten Schoonwater (CGI), Guido Swinkels (Syntus), Peter van Brakel (9292ov), Mirjam de Natris (GVB).
KOPIE	Martijn van Aartrijk (GVB).
BIJLAGE(N)	Ad 2 2014 10 09 Notulen WG-Architectuur_Concept; Ad 3 Terugkoppeling SC aan Architectuur Ad 4 KV1-8.1.2.0 Ad 5 KV6-8.1.2.0 Ad 5-1 Historie besluitvorming KV6 Ad 6 notulen KV15 bijeenkomst 25-11-2014 Ad 6-1 memo met wijzigingsvoorstellen KV15 voor RFC Ad 7 KAR Work Item Ad 8 Haltestandaard Ad 9 Voorbeelden van interpretatieruimte koppelvlakken Ad 10 NeTEx Ad 12 voorstel voor jaarplanning

1. Welkom en mededelingen

Gé van Toorenburg opent de vergadering om 10:00 uur en heet de aanwezigen welkom. Mededelingen van Tzvetan:

- Naar aanleiding van een loketvraag (enkel tekstuele wijzigingen) van Connexion is er een nieuwe versie van PPT. Deze versie is op de BISON-website beschikbaar.
- De eerstvolgende CAB-bijeenkomst staat gepland op 19 maart 2015 in Utrecht. Het streven is de Europese NeTEx-werkgroep een presentatie te laten geven tijdens deze CAB-vergadering. Tegelijkertijd is het streven om de NEN/Maarten Peelen uit te nodigen zodat een presentatie gegeven kan worden over relevante standaardisatieprocessen in Europa. Zodra deze afspraak staat, wordt de CAB hiervan op de hoogte gesteld.
- Ter informatie: op dit moment wordt er gewerkt aan een work item voor SIRI VM. Jan Koers wordt daar de trekker van.
- Verzoek aan allen om stukken voor de BISON-vergaderingen uiterlijk één week van tevoren aan te leveren.

2. Notulen en actiepunten (ad 2)

Notulen van 09-10-2015 zijn goedgekeurd. Enkele Actiepunten met datum 09-10-2015 zijn op de actielijst van deze notulen blijven staan (zie pagina 5). Het onderwerp Roadmap wordt in ieder geval de volgende architectuurvergadering (5 maart 2015) geagendeerd.

- Actiepunt (09-10-2015) Nieuw voorstel voor RFC KV1 Vervoersvorm, op basis van input van de werkgroep. Tzvetan: er komt geen aangepaste RFC voor KV1 vervoersvorm van 9292ov. Op dit moment richt 9292ov zich op NeTEx, zoals de vorige keer (09-10-2015) is besproken.
- Verzoek aan allen om zaken voor de voorraadagenda aan Tzvetan door te geven.

3. Terugkoppeling SC 24-10-2014 (ad 3)

De notulen van de SC vergadering van 24-10-2014 zijn nog in concept en niet beschikbaar. Om de architectuur werkgroep te informeren over de besluiten, geeft Tzvetan een terugkoppeling.

- De SC heeft positief gestemd op het New Work Item Proposal (NWIP) 029-2014: Public transport - Network and timetable exchange (NeTEx) - Examples, guidelines and explanatory materials.
- Er komt een vervolg op de werkgroep Europese standaardisatie die begin 2014 in BISON-verband heeft plaatsgevonden. De SC ziet het belang in van 1 Europese NeTEx standaard, zoals de werkgroep Europese standaardisatie concludeerde. In dit kader wordt een lobbyplan ontwikkeld. Dit lobbyplan richt zich onder andere op de technische implementatie van NeTEx met als doel om een Europese standaard.
- De SC heeft besloten om positief te stemmen op het NWIP Proposal Transmodel Reference Data Model (update). Dit work item moet nog ontwikkeld worden, de SC heeft de voorwaarde gesteld dat het onder de reguliere werkzaamheden valt en de SC goed op de hoogte gehouden wordt gehouden.
- De SC heeft de fysieke haltestandaard, KV15 en KV17skip goedgekeurd.
- De SC heeft besloten dat in BISON-verband een onderzoek naar de KAR-problematiek en mogelijke oplossingsrichtingen verricht moet worden. Op de eerstvolgende SC-vergadering(24 april 2015) wordt het KAR Work Item ter goedkeuring voorgelegd. Het opstellen van het Work Item valt onder de reguliere werkzaamheden. De SC heeft de voorwaarde gesteld dat de wegbeheerders betrokken moeten worden bij het onderzoek.

Ale-Jan en Joost vragen zich af waarop de hiervoor genoemde NWIP's niet via de CAB en Architectuurwerkgroep zijn gelopen. Volgens Ge zijn het geen Work Item die BISON zelf gaat opstellen. Thomas vraagt zich af of in dat geval de SC zich een mening moet vormen over de NWIP's. De eerstvolgende NWIP's worden ter informatie rondgestuurd en de volgende architectuurvergadering besproken. Tzvetan gaat de exacte procedure ten aanzien van dit punt na.

Ale-Jan: heeft de SC een besluit genomen over de aanpassing van KV1 ten opzicht van KV Haltes? Een heldere terugkoppeling van de SC ten aanzien van dit punt is gewenst. Ge: door de SC is hier nog geen besluit over genomen er waren ook geen stukken ingebracht. De SC is in afwachting tot een voorstel vanuit de vervoerders. Zodra er een voorstel ligt, dan wordt deze besproken. Joost: in de architectuurwerkgroep was het voorstel goedgekeurd, in de CAB is het niet besproken. Besloten wordt dat de KV1 wijzigingen die in een eerdere architectuurwerkgroep zijn goedgekeurd in de volgende CAB besproken worden. Mits akkoord op de huidige wijzigingen op KV1 die in deze vergadering voorliggen, wordt voorgesteld om beide wijzigingen getrap te implementeren.

4. KV1 (ad4)

Jan ligt kv1 v8.1.2.0 (concept b) toe.

1. Ondersteuning icoon en kleur bij LINE en DEST
 - *Icon, *Color
 - Icoon URL lengte tot 1024
2. Ondersteuning geldigheid dataset in bestandsnaam
 - DataOwnerCode-OrganizationalUnitCode-IngangsDatum
3. Ondersteuning Geplande Actualiteit in ERD
 - PuJo, PuJoPass (PlannedMonitored)

Ten aanzien van punt 1 en 3 is de werkgroep akkoord.

Organizational Unit codes (punt 2) is niet goedgekeurd. Joost: de samenstelling van de KV1-set, daarin dien je te weten wat de samenstelling is en wat de ingangsdatum is. Er moeten afspraken gemaakt worden over de samenstelling van de KV1-set. Het wijzigingsvoorstel dient betrekking te hebben op de naamgeving van het bestand, in plaats van de wijze van aanlevering. Joost: tussen vervoerders en integratoren moeten afspraken gemaakt te worden over een generieke communicatiewijze van de geldigheid van de dataset in een bestandsnaam.

Ron: in feite bieden versienummers hier een uitkomst. Maar dat blijft lastig, hoe ga je om met onjuiste verwijzingen? Thomas: het is juist praktisch dat het in de bestandsnaam staat wanneer de desbetreffende KV1-set ingaat. Puur ter ondersteuning van de integrator.

10:50 uur: Stefan de Konink sluit aan bij de vergadering.

Stefan: ingangsdatum is niet de datum waarop je de set moet worden inlezen. Volgens Stefan kan het probleem opgelost worden door geen eerdere dagen in het bestand op te nemen die niet van toepassing zijn. Besloten wordt dat:

- Joost, Edwin en Stefan (integrator¹ en vervoerders²) komen z.s.m. met een voorstel voor een alternatief. Een impactanalyse van vervoerders en integratoren is onderdeel van het voorstel. Jan Tijmensens bereidt het voorstel voor en in de eerstvolgende architectuurwerkgroep wordt dit voorstel besproken. Indien akkoord wordt het voorstel doorgezet naar de CAB van 18 maart 2015. Neem bij voorkeur concrete voorbeelden op in het voorstel.

¹ GOVI, 9292ov en OpenGeo

² Connexion en Arriva

5. KV6 (ad 5)

Jan ligt de aangepast in kv6 v8.1.2.0 (concept b) toe.

- Optioneel veld RD coördinaten voor ARRIVAL, DEPART, ONSTOP
- Tekst bij optionele RD aangepast naar 'leeg als onbekend' in plaats van '-1 als onbekend'
- XML controle niet langer te handhaven (" is geen nummer)
- Introduceert nieuw type: RDType2
- Tekst in lijn met kadaster:
- $0 < X < 400000$; $0 < Y < 600000$; $X < Y$
- Waardes in lijn met KV1 GEOSYSTYPE
- Details RD
- <http://www.kadaster.nl/web/Themas/Registraties/Rijksdriehoeksmeting/Rijksdriehoeksstelsel.htm>
- <https://rdinfo.kadaster.nl/>

Stefan is het niet eens met de X en Y coördinaten. Jan geeft aan het Rijksdriehoeksstelsel geraadpleegd te hebben en refereert naar de website van het kadaster. Ale-Jan: als je het niet weet, mag je niet -1 invullen. Een verplicht veld mag je niet leeg houden. Jan heeft een 2^e voorstel, namelijk:

Voorstel aanpassingen kv6 v8.1.2.0

- Optioneel veld RD coördinaten voor ARRIVAL, DEPART, ONSTOP
- BR: Als RD coördinaat onbekend dan optionele RD veld niet invullen
- Tekst bij optionele RD ongewijzigd '-1 als onbekend'
- XML controle blijft gehandhaafd ('-1 is een nummer)
- Tekst in lijn met kadaster:
- $0 < X < 400000$; $0 < Y < 600000$; $X < Y$
- Waardes in lijn met KV1 GEOSYSTYPE

Ale-Jan is akkoord met het 2^e voorstel, maar heeft bezwaar op de procedure. Graag het definitieve voorstel meesturen in plaats van het behandelen van een 'nieuw' voorstel in de vergadering. De architectuurwerkgroep stemt in met het tweede voorstel. Jan werkt het voorstel uit en in de volgende architectuurvergadering wordt deze besproken.

6. Evaluatiesessie KV15

Naar aanleiding van een eenmalige evaluatiesessie van KV15 worden enkele wijzigingen in dit koppelvlak voorgesteld (zie ad 6 notulen KV15 bijeenkomst 25-11-2015). De vier inhoudelijke voorstellen worden besproken aan de hand van de memo: ad 6-1 memo voor wijzigingsvoorstellen voor RFC.

1. Linenumber issue: werkgroep akkoord.

2. Messagecode: werkgroep akkoord.

3. Werkgroep niet akkoord, heeft grote impact op KV8. Integratoren bepalen allereerst de impact. De volgende vergadering bespreken.

4. Messagetype: Tzvetan geeft aan dat niet het juiste voorstel bij punt 4 in de memo is opgenomen. Het juiste voorstel is:

- ADDITIONAL verduidelijken. In de werkgroep bleek dat er interpretatieverschillen waren bij dit messagetype.
- BOTTOMLINE laten vervallen. Dit messagetype wordt vrijwel niet gebruikt en om te voorkomen dat het ingevuld wordt, is het voorstel om deze te laten vervallen. Zie ook de e-mail van Mark ten Brummelhuis (Keypoint) van 08-01-2015.
- Voorstel 4 is niet akkoord. Allereerst dient uitgezocht te worden waar BOTTOMLINE precies voor dient. ADDITIONAL moet verduidelijkt worden om de kans op interpretatieverschillen tot een minimum te beperken.

Voor 1 (linenumber issue) en 2 (messagetype) wordt een voorstel tot aanpassing in KV15 door Jan gemaakt. Op 5 maart wordt die in de architectuurvergadering besproken.

7. KAR Work Item (ad 7)

Tzvetan: de SC heeft op 24 oktober 2014 besloten een verkennende studie uit te laten voeren naar de beveiligingsmogelijkheden voor KAR. Binnen de reguliere werkzaamheden van BISON is een eerste opzet voor het KAR Work Item opgesteld. Voor het aanscherpen van dit Work Item worden drie sessie voor deskundigen op het gebied van KAR georganiseerd. Deze worden op 17 en 18 februari bij Connekt in Delft gehouden. Op 24 april wordt het definitieve KAR Work Item ter goedkeuring aan de SC aangeboden.

Ale-Jan stelt voor dat Tzvetan contact opneemt met Wilfred Zonnenberg van Connexion. Hij is deskundig op het gebied van KAR.

8. Wijzigingsvoorstellen op XSD van Haltestandaard (ad 8)
Joost ligt het wijzigingsvoorstel toe:
Tijdens de implementatie van het Centraal Halte Bestand en de export naar de NDOV-loketten is noodzaak ontstaan om de XSD op enkele punten aan te passen. Het gaat om de volgende wijzigingen, die reeds eerder per mail zijn ingebracht bij de betrokkenen:
- Bij een Quay kunnen meerdere modaliteiten stoppen;
 - Zowel bij een Quay als bij een StopPlace kunnen meerdere fotoverwijzingen worden opgenomen.
- Aan de werkgroep Architectuur wordt gevraagd de voorgestelde wijzigingen te bekrachtigen.
- Vanuit de afnemers van de CHB-export is het verzoek gekomen om een namespace toe te voegen aan de XSD, dit t.b.v. een betere leesbaarheid en interpretatie van de xml export. Een voorstel voor een aangepaste XSD met namespace en commentaar conform de structuur van de overige Bison XSD's is opgenomen in de bijlage.
- De architectuurwerkgroep is akkoord met de wijzigingsvoorstellen. Tzvetan zorgt voor een terugkoppeling hierover aan de Haltedatawerkgroep. Deze wijzigingen worden doorgezet naar de CAB en vervolgens SC.
9. Discussie a.h.v. voorbeelden: interpretatieruimte koppelvlakken (ad 9)
Thomas: een aantal begrippen en definities in de BISON-koppelvlakken kunnen op verschillende manieren worden geïnterpreteerd. Een eerste inventarisatie is door Thomas en Joost gemaakt en ter bespreking bijgevoegd. Joost: de documentatie is op specifieke punten niet voor alle vervoerders helder. Thomas: het is van belang om in essentie duidelijk te krijgen waar de interpretatieverschillen precies liggen. Voorgesteld wordt dat integratoren en vervoerders gezamenlijk naar de aangedragen interpretatieverschillen kijken. Voorgesteld wordt om een vervoerder erbij te betrekken die weinig is aangesloten bij de reguliere BISON-overleggen. Thomas neemt het initiatief, Ale-Jan, Edwin, Stefan en Jan Tijmensens willen graag een inhoudelijke bijdrage leveren.
10. NeTEx-werkgroep Londen (ad 10)
Jan: in de SC is de intentie uitgesproken om een actievere bijdrage te leveren aan Europese NeTEx-werkgroepen. Daarnaast is in de SC de intentie uitgesproken om te streven naar een Europese NeTEx en SIRI standaard. De SC heeft besloten een positieve stem uit te brengen ten aanzien van de CEN/TC278/WG3 EU initiatieven. Thomas vraagt hoe de besluiten van de SC in verhouding staan met het advies aan de SC van de werkgroep Europese standaardiseringen van begin 2014. Het lange termijn voorstel om ook naar GTFS, de google-standaard komt niet terug in de besluitvorming. Hoe zit het met de afweging om geen KV1 aanpassingen door te voeren? Formeel is daarover geen besluit. De behoefte is aanwezig om een overzicht van de besluiten die zijn genomen. Aanvullend daarop, welke functionaliteiten wanner oppakken? Op welk moment heeft de SC welk besluit geformaliseerd? Koppel daaraan een 3-jarige planning en concrete acties/stappen. Eerste voorstel wordt door Tzvetan uitgewerkt en in de volgende architectuurwerkgroep besproken. Joost is bereid om hier een bijdrage aan te leveren.
11. Voozitterschap Architectuurwerkgroep
In verband met andere werkzaamheden geeft Ge aan dat hij voorzitterschap over wil dragen. Tijdelijk zou Tzvetan het voorzitterschap kunnen overnemen. Werkgroep: het is praktischer als vanuit de decentrale overheden of vervoerders een voorzitter aangedragen wordt. De neutraliteit van Tzvetan/Connekt dient gewaarborgd te blijven. Daarom wordt er gezocht naar een structurele vervanging van het voorzitterschap.
- W.V.T.K.
-
12. Volgende werkgroep vergadering & sluiting
De volgende werkgroep staat gepland op donderdag 5 maart 2015, van 10:00 – 12:00 uur. Locatie: Utrecht. Ge bedankt de aanwezigen voor hun tijd en inzet en sluit de vergadering om 12:00 uur.

	ACTIE	ACTIEHOUDER(S)
09-10-2014	Reisinformatiemodel ontwikkelen.	Tzvetan
	Voorstel uitwerken: zie actiepunt 03-07-2014 <i>Connexion zoekt oplossing voor 'Blokken (opeenvolgende ritten van een voertuig) in de planning.</i>	Joost
	Voorraadagenda bijhouden. Actiepunt (03-07-2014) 78.5 Uniforme definitie van tijd noteren. Aan Tzvetan doorgeven.	Allen
	Impact nieuwe NeTEx-variant delen met BISON werkgroep Architectuur (actiepunt 03-07-2014).	Stefan
	Memo: Voorstel voor het aanpassen van tijdsduur voor berichten op beginhalte. Gezamenlijk met vervoerders inhoudelijk aanpassen.	Joost
	Eerste opzet Roadmap van inhoudelijke wijzigingen per KV.	Tzvetan
15-01-2015	CAB op de hoogte stellen van vergadering met NeTEx-werkgroep.	Tzvetan
	<ul style="list-style-type: none"> • NWIP's rondsturen aan werkgroep: <ul style="list-style-type: none"> – NWIP 029-2014: Public transport - Network and timetable exchange (NeTEx) - Examples, guidelines and explanatory materials. – NWIP Item Proposal Transmodel Transport Reference Data Model (update). 	Tzvetan
	Procedure nagaan over besluitvorming NWIP door SC.	Tzvetan
	<ul style="list-style-type: none"> - Ontwikkeling van een voorstel voor: een generieke communicatiewijze van de geldigheid van de dataset in een bestandsnaam. - Voorbereiding voorstel voor architectuurwerkgroep. 	Joost, Edwin, Stefan Jan
	Voorstel aanpassingen kv6 v8.1.2.0 uitwerken.	Jan
	Uitwerken van voorstel voor KV15 aanpassingen (1: Linenumber issue en 2: Messagecode).	Jan
	Impact bepalen van 3: Range Messagecodenummers bepalen voor KV15.	Integratoren
	Voorstel ter verduidelijking van messagetype ADDITIONAL en betekenis achterhalen van BOTTOMLINE.	Jan, Tzvetan
	Besluitvorming over aanpassingen op XSD Haltestandaard terugkoppelen aan werkgroep Haltestandaard en doorzetten naar CAB/SC.	Tzvetan
	Werksessie over interpretatieverschillen organiseren met vervoerders en integratoren.	Thomas